

၁။ အာလူးဖလံ

Potato tuber moth: *Phthorimaea operculella* (Zeller, 1873)

Lepidoptera: Gelechiidae

ဖျက်ကောင်ပုံသဏ္ဍာန်များ

လောက်ကောင်ကြီးမှာ ပန်းနုရောင်နှင့် အစိမ်းဖျော့ရောင်ရှိသည်။ အကောင်ကြီးသည် သေးငယ်၍ အတောင်အညိုရောင်ရှိပြီး (၁၂) မီလီမီတာခန့်ရှည်သည်။

ဖျက်ဆီးပုံလက္ခဏာများ

လောက်ကောင်သည် အရွက်၏အရိုးတံနှင့်ထိပ်ဖျားရှိ အညွန့်များအတွင်းသို့ ထိုးဖောက် ဝင်ရောက်ဖျက်ဆီးသည်။ လောက်ကောင်များသည် အာလူးများအတွင်းသို့ ထိုးဖောက် ဝင်ရောက်ပြီး စားသောက်သောကြောင့် အာလူးများပုပ်၍ ပျက်ဆီးခြင်းကိုတွေ့ရသည်။ လောက်ကောင်ကျရောက်နေပါက အာလူးပေါ်တွင် အမဲရောင်အညစ်အကြေးများကို မြင်တွေ့နိုင်သည်။ အာလူးများကို စိုက်ခင်းအတွင်းနှင့် သိုလှောင်ချိန်များတွင်ပါ ကျရောက် ဖျက်ဆီးနိုင်ပါသည်။

ဘဝစက်ဝန်း

ဥအဆင့်	-(၂-၆)ရက်
လောက်ကောင်အဆင့်	-(၁၃-၃၃) ရက်
ရုပ်ဖုံး အဆင့်	-(၆-၂၉)ရက်
အရွယ်ရောက်ကောင် အဆင့်	- (၁၀) ရက်

ဘက်စုံကာကွယ်နှိမ်နင်းနည်းလမ်းများ

- (၁)ကျန်းမာ၍ပိုးမွှားရောဂါကင်းသောအာလူးဥများအားရွေးချယ်အသုံးပြုပါ။
- (၂)အာလူးဥများအားတိမ်တိမ်စိုက်ခြင်းအားရှောင်ပါ။
- (၃)ဖီရိုမုန်းထောင်ချောက်များတပ်ဆင်၍အကောင်ကြီးများအားဖမ်းယူပါ။
- (၄)စိုက်ခင်းအတွင်းရှိဖျက်ပိုးကျရောက်ထားသောဥများအားစု၍ဖျက်ဆီးပါ။
- (၅)ငရုတ်ကြက်သွန်နီတို့ဖြင့်သီးညှပ်စိုက်ပါ။
- (၆)ရိတ်သိမ်းပြီးအာလူးအပုံများကို ကွင်းအတွင်းထားရှိမည်ဆိုပါက ကောက်ရိုးစသည် ပစ္စည်းများနှင့် ဖုံးအုပ်ထားပါ။
- (၇)ပိုးကျရောက်မှုရှိသည့် အာလူးများကို သိုလှောင်သိမ်းဆည်း မှု မပြုမီ ဖယ်ရှားပါ။
- (၈)အာလူးများကို သိုလှောင်သိမ်းဆည်းပါက အပူချိန် (၂၁) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ထက် မကျော်လွန်စေဘဲ အေး၍လေဝင်လေထွက်ကောင်းသော အခန်းများတွင် သိုလှောင်သိမ်း ဆည်းပါ။
- (၉)သိုလှောင်သည့်ဂိုဒေါင်များကို မာလာသီယွန်(Malathion)(သို့) ဆိုင်ပါမီသရင် (Cypermethrin) နှင့် (၃) ကြိမ်ခန့်ပက်ဖျန်းပါ။
- (၁၀)အာလူးမျိုးစေ့များကို အီမီဒါကလိုပရစ် (Imidacloprid 60FS/ Imidacloprid 70SS) ဖြင့်လူးနယ်စိုက်ပျိုးပါ။
- (၁၁) သိုလှောင်ရုံအတွင်း အလူမီနီယမ်ဖော့စဖိုက်(ALuminium phosphide) ဆေးခဲများ အား အိတ်များကြားတွင် ထည့် ပါ။

(၁၂)ထိသေစားသေအာနိသင်ရှိပိုးသတ်ဆေးတစ်မျိုးမျိုးကိုဆေးအညွှန်း အတိုင်းပက်ဖျန်းပါ။
ပိုးသတ်ဆေးများ ကို အသုံးပြုပါက အညွှန်းစာ တွင် ဖော်ပြ ထားသည့် မခူးဆွတ်မီ
စောင့်ဆိုင်းရမည့်ကာလ Pre-harvest Interval (PHI) ကို လိုက်နာ ဤစနစ်တကျ ခူးဆွတ်ပါ။

- လန်ဒါဆိုင်ဟေလိုသရင်(Lambda-cyhalothrin)
- ကလိုရမ်ထရမ်နီလီပရော(Chlorantraniliprole)
- ဆိုင်ပါမီသရင်(Cypermethrin)